

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΑ

Τα θρεπτικά συστατικά, που χρειαζόμαστε για να διατηρηθούμε στη ζωή και να είμαστε υγιείς, τα παίρνουμε από μια μεγάλη ποικιλία τροφίμων και ταξινομούνται σε έξι μεγάλες ομάδες:

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΑ

1. Τους υδατάνθρακες
2. Τις πρωτεΐνες
3. Τα λίπη
4. Τις βιταμίνες
5. Τα ανόργανα συστατικά (κύρια ανόργανα συστατικά και ιχνοστοιχεία)
6. Το νερό

Οι υδατάνθρακες είναι χημικές οργανικές ενώσεις που περιέχουν άνθρακα, υδρογόνο και οξυγόνο. Βρίσκονται σε πολλά τρόφιμα αλλά κυρίως στο ψωμί, τα ζυμαρικά κ.ά.

Οι πρωτεΐνες είναι χημικές οργανικές ενώσεις που περιέχουν άνθρακα, υδρογόνο, οξυγόνο και άζωτο. Αυτά τα τέσσερα στοιχεία συνδυάζονται σε διαφορετικές δομές και δημιουργούν **τα αμινοξέα**. Οι πρωτεΐνες βρίσκονται σε πολλά τρόφιμα αλλά κυρίως στο κρέας και το αυγό.

Τα λίπη αποτελούνται από αρκετές ουσίες που χαρακτηρίζονται ως **λιπίδια**.

Τα λιπίδια είναι οργανικές ουσίες αδιάλυτες στο νερό. Βρίσκονται σε αρκετά τρόφιμα αλλά κυρίως στο βούτυρο και στο λάδι.

Οι βιταμίνες είναι σύνθετες οργανικές ενώσεις που βρίσκονται σε μικρές ποσότητες στα περισσότερα τρόφιμα.

Τα ανόργανα συστατικά είναι στοιχεία που βρίσκονται στο έδαφος και ενσωματώνονται στα αναπτυσσόμενα φυτά. Ο άνθρωπος προσλαμβάνει τα ανόργανα συστατικά τόσο από τα φυτά όσο και από τα ζώα.

Τα ζώα προσλαμβάνουν αυτά τα συστατικά από τα φυτά.

Το Νερό, που είναι το σπουδαιότερο από όλα τα συστατικά, που είναι απαραίτητα για τις λειτουργίες των ζωντανών οργανισμών, αποτελεί μια απλή ένωση δύο ατόμων υδρογόνου και ενός οξυγόνου (H_2O).

Ο ρόλος των θρεπτικών συστατικών είναι:

- **Η παροχή ενέργειας**
- **Η ανάπτυξη του σώματος**

(παροχή δομικών συστατικών)

• **Η ρύθμιση μεταβολισμού**

(Η σωστή λειτουργία του σώματος)

Τα θρεπτικά συστατικά μπορούν:

- 1) να μας δώσουν ενέργεια
- 2) να μας προμηθεύσουν δομικά συστατικά
- 3) να μας βοηθήσουν στη ρύθμιση του μεταβολισμού
- 4) συνδυασμό των παραπάνω. Στην περίπτωση αυτή ένα από τα παραπάνω έχει πρωτεύοντα ρόλο.

Παραπάνω κατηγοριοποιήσαμε τα θρεπτικά συστατικά σε έξι μεγάλες ομάδες:

α) τους υδατάνθρακες,

β) τις πρωτεΐνες,

γ) τα λίπη,

δ) τις βιταμίνες,

**ε) τα ανόργανα συστατικά (κύρια ανόργανα
συστατικά και ιχνοστοιχεία) και**

στ) το νερό.

- Μέσα στις ομάδες αυτές, υπάρχουν κάποια θρεπτικά συστατικά που μπορεί ο οργανισμός να τα παράγει μόνος του και λέγονται **μη απαραίτητα θρεπτικά συστατικά**.

- Υπάρχουν όμως και κάποια που δεν μπορεί ο οργανισμός να τα παράγει και αποκαλούνται **απαραίτητα θρεπτικά συστατικά**

- Παράδειγμα **μη απαραίτητου θρεπτικού συστατικού** αποτελεί η γλυκόζη. Η γλυκόζη είναι ένας απλός υδατάνθρακας, που μπορεί ο ανθρώπινος οργανισμός να τον συνθέσει από άλλα συστατικά.

- Παράδειγμα **απαραίτητου θρεπτικού συστατικού** είναι το νερό, που δεν μπορεί ο ανθρώπινος οργανισμός να το συνθέσει.

Τα θρεπτικά συστατικά (απαραίτητα και μη) βρίσκονται στα τρόφιμα που καταναλώνουμε. Τα τρόφιμα μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

1. Ομάδα Γάλακτος

5. Ομάδα Φρούτων

2. Ομάδα Κρέατος

6. Ομάδα Λιπών

3. Ομάδα Αμύλου

7. Ομάδα Σύνθετων Τροφίμων

4. Ομάδα Λαχανικών

